

Sprawozdanie
z działalności
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Złotoryi
w 2018 roku

Złotoryja, kwiecień 2019r.

Spis treści

I. Informacje wstępne	3
1. Podstawy prawne	3
2. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań.....	4
3. Wykonanie dochodów związanych z realizacją zadań.....	8
II. Działania merytoryczne podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	9
1. Zadania realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej	9
1.1. Zadania zlecone gminie	11
1.2. Zadania własne gminy	16
1.2.1. Świadczenia pieniężne	16
1.2.2. Świadczenia niepieniężne	17
1.3. Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	24
2. Inne zadania realizowane na rzecz rodziny i mieszkańców miasta	26
2.1 Dodatki mieszkaniowe	26
2.2 Dodatki energetyczne	27
2.3 Świadczenia rodzinne i zasiłek dla opiekunów	28
2.4 Zaliczka alimentacyjna	29
2.5 Fundusz alimentacyjny	29
2.6 Koszt obsługi świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłku dla opiekunów.....	30
2.7 Świadczenie wychowawcze i koszty obsługi.....	30
2.8 Jednorazowe świadczenie „Za życiem” i koszty obsługi	31
2.9 Świadczenie „Dobry start” i koszty obsługi	

2.10	Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej	31
2.11	Karta Dużej Rodziny	32
2.12	Stypendia i zasiłki dla uczniów	33
2.13	Pomoc żywnościowa	33
2.14	Potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych	34
III.	Remonty i zakupy inwestycyjne	34
IV.	Kadra realizująca zadania	35
V.	Planowane potrzeby do realizacji w roku 2019	36

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PODSTAWY PRAWNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotoryi zrealizował swoje zadania w oparciu o następujące akty prawne:

1. ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.);
2. ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. z 2018 r., poz. 1878);
3. ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390);
4. ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1510 ze zm.);
5. ustawę z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (t.j. z 2017r., poz. 1832 ze zm.);
6. ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.);
7. ustawę z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 180 ze zm.);
8. ustawę z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1457 ze zm.);
9. ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo Energetyczne (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 755 ze zm.);
10. ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.);
11. ustawę z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.);
12. ustawę z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. z 2018, poz. 554 ze zm.);
13. ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 roku o udzieleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017r., poz. 2092 ze zm.);
14. ustawę z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2134 ze zm.);
15. ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 473);
16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018 r., poz. 1061)

2. STRUKTURA WYDATKÓW W ODNIESIENIU DO REALIZOWANYCH ZADAŃ

Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotoryi w roku 2018 wynosił:

17 530 339,00 zł

w tym :

1. zadania zlecone **12 559 843,00 zł**

2. zadania własne **4 970 496,00 zł**

w tym :

- środki własne gminy 3 068 088,00 zł

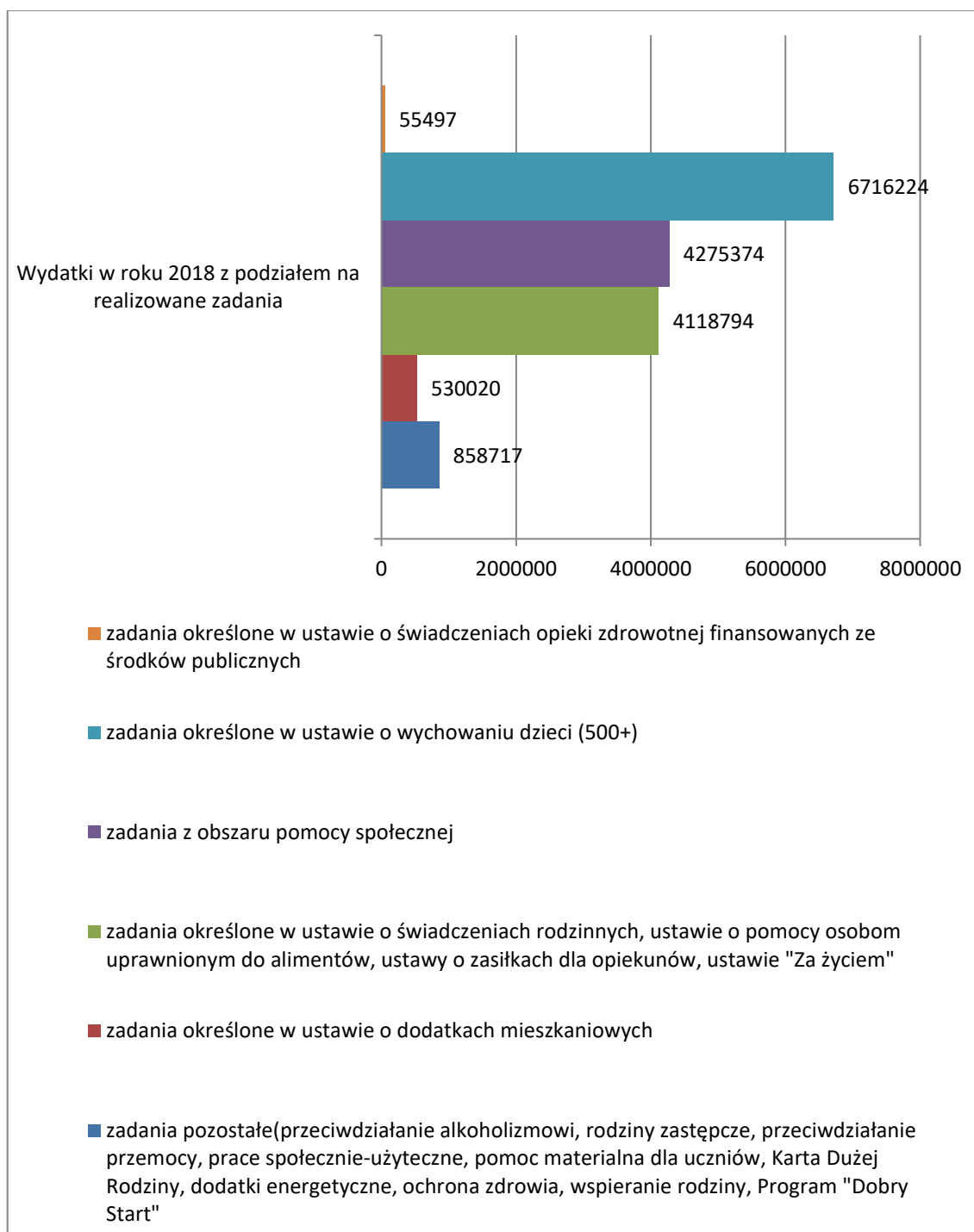
- dotacja celowa z budżetu państwa do zadań własnych bieżących gmin 1 902 408,00 zł

Szczegółową strukturę wydatków w poszczególnych działach i rozdziałach przedstawia poniższa tabela:

DZIAŁ 852	Rozdział	Nazwa	Plan	Wykonanie
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	39 860,00	39 657,91
	85195	Ochrona zdrowia	2 226,00	1 846,94
	85202	Domy Pomocy Społecznej	180 000,00	152 914,67
	85203	Ośrodki wsparcia	531 530,00	528 330,95
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	4 000,00	2 581,87
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne w tym:	66 800,00	55 497,42
		- zadania zlecone	16 900,00	16 169,15
		- dotacja do zadań własnych	49 900,00	39 328,27
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, w tym:	627 0000,00	543 056,80
		- zadania własne	102.000,00	101 972,64
		- dotacja celowa	525 000,00	441 084,16
	85215	Dodatki mieszkaniowe	645 000,00	530 019,61

		Dodatki energetyczne	14 889,00	14 591,62
	85216	Zasiłki stałe – dotacja celowa do zadań własnych gminy	530 000,00	513 346,67
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej w tym : - środki własne gminy - dotacja celowa - zadania zlecone	1 871 723,00 1 306 100,00 560 599,00 5 024,00	1 778 376,81 1 214 293,42 559 059,39 5 024,00
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w tym: - zadania własne - dot.celowa na zadania własne-Opieka 75+ - zadania zlecone	536 266,00 333 128,00 25 982,00 177 156,00	526 885,72 332 761,92 24 304,98 169 818,82
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania w tym: - środki własne - dotacja celowa	237 500,00 95 000,00 142 500,00	232 461,99 92 984,81 139 477,18
	85295	Pozostała działalność w tym: - prace społecznie użyteczne - pozostała działalność (transport posiłków)	26 000,00 16 000,00 10 000,00	22 197,20 12 197,20 10 000,00
	85415	Pomoc materialna dla uczniów w tym: - środki własne gminy - dotacja z budżetu państwa	55 000,00 20 000,00 35 000,00	25 483,89 5 096,78 20 387,11
	85501	Świadczenia wychowawcze,	7 065 500,00	6 716 223,67
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, świadczenie „Za życiem”, zasiłki dla opiekunów w tym: - zadania zlecone - dochód gminy dłużnika i wierzyciela	4 295 373,00 4 275 372,00 20 001,00	4 118 794,40 4 098 793,40 20 001,00
	85503	Karta Dużej Rodziny	356,00	181,34
	85504	I. Wspieranie rodziny w tym: - środki własne gminy - dotacja z budżetu państwa II. Program Rządowy „Dobry Start”	103 427,00 86 000,00 17 427,00 470 890,00	81 172,86 63 745,86 17 427,00 444 580,00
	85504	Rodziny zastępcze	226 999,00	226 423,52
	OGÓŁEM		17 530 339,00	16 554 625,86

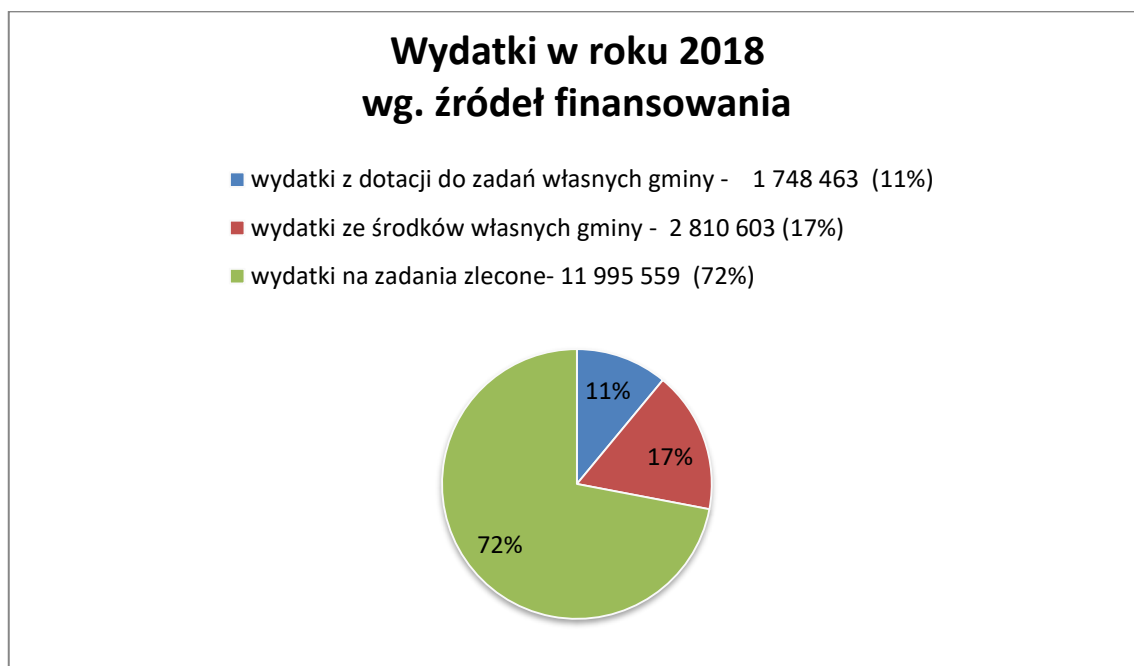
Wydatki w 2018 roku z podziałem na zadania przedstawia poniższy schemat.

W roku 2018 budżet został zrealizowany w 94,43 % w stosunku do planu. Najwięcej środków finansowych wydankowano na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – 40,6 % ogółu wydatków, następnie na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej – 25,8%, ustaw o świadczeniach rodzinnych i o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o zasiłkach dla opiekunów – 24,9% ogółu wydatków. Poniesione wydatki na realizację wszystkich zadań były na poziomie realizacji wydatków z roku 2017.

Realizowane przez Ośrodek zadania finansowane były z dwóch źródeł:

1. środków własnych gminy oraz środków z budżetu państwa w postaci dotacji celowych na realizację zadań własnych bieżących gmin;
2. środków z budżetu państwa na realizację zadań zleconych.

W roku 2018 na zadania realizowane przez Ośrodek w ramach zadań własnych gmina wydatkowała 4 559 066 zł.

Zadania własne gminy w 62% finansowane były ze środków własnych gminy, tj. w kwocie 2 810 603 zł.

Na realizację zadań zleconych w gminie wydatkowano 11 995 559 zł.

3. WYKONANIE DOCHODÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ W 2018 ROKU

Strukturę dochodów w układzie klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela:

<i>Rozdział</i>	<i>Nazwa</i>	<i>Dochód gminy</i>	<i>Dochód budżetu państwa</i>
85203	Odpłatność za ŚDS	-	5 549,73
85213	Zwrot składki na ubezpieczenie zdrowotne z lat ubiegłych	46,77	126,54
85214	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków okresowych z lat ubiegłych	1 064,39	-
85215	Zwrot dodatku mieszkaniowego i odsetki z lat ubiegłych	108,40	-
85216	Zwrot nienależnie pobranego zasiłku stałego z lat ubiegłych	446,24	-
85219	Odpłatność za posiłki z dowozem i posiłki w Klubie Seniora, czynsz najmu, czynsz za media	108 496,85	-
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	38 350,40	5 541,04
85501	Zwrot nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego z lat ubiegłych	-	13 023,35
85501	Odsetki od nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego, koszty egzekucyjne	-	727,87
85502	Odsetki od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, rodzicielskich	-	4 238,95
85502	Odsetki od świadczeń wypłaconych z F. A. ściągnięte przez komornika	-	97 979,92
85502	Zwrot kosztów upomnienia od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	-	12 236,68
85502	Zwrot nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego z lat ubiegłych	-	12 340,61
85502	Zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzicielskich z lat ubiegłych	-	4 334,90
85502	Fundusz alimentacyjny -zwrot świadczeń wypłaconych ściągniętych przez komornika	46 287,89	69 431,84
85502	Zaliczka alimentacyjna	11 109,49	11 109,49
85508	Rodziny zastępcze- zwrot odpłatności	59,95	-
85503	Duplikat Karty Dużej Rodziny	-	9,40
Razem		205 970,38	236 650,32
Ogółem		442 620,70	

II. DZIAŁANIA MERYTORYCZNE PODEJMOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

1. ZADANIA REALIZOWANE W OPARCIU O USTAWĘ O POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W 2018 roku pomocy społecznej w różnych formach udzielono 752 osobom z 494 rodzin. Stanowi to spadek do roku 2017 o 66 rodzin.

<i>Lata</i>	<i>Osoby</i>	<i>Rodziny</i>
2015	1. 144	603
2016	1. 073	581
2017	928	560
2018	752	494

Powyższe dane ukazują, systematyczny spadek osób i rodzin objętych pomocą społeczną. Największą grupę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej stanowią osoby samotne – 382 spadek do 2017 r. o 28 osób. Rodzin dwuosobowych było – 46 spadek do 2017 r. o 7, natomiast wielodzietnych – 16. Widoczny jest spadek rodzin wielodzietnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do roku 2017 o 8 rodzin.

Pomocą objęto 82 rodziny z dziećmi, w tym 46 rodzin niepełnych.

Podobnie jak w roku 2017 nastąpił wzrost rodzin emerytów i rencistów korzystających z pomocy Ośrodka – 121 osób w tym – 109 prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe.

Liczbę rodzin objętych pomocą w odniesieniu do powodów przyznawania pomocy przedstawia poniższa tabela.

		Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
		2016	2017	2018	2016	2017	2018
Ubóstwo	1	424	370	312	736	626	502
Bezdomność	2	15	15	15	15	17	15
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	0	1	0	0	3	0
Bezrobocie	4	294	262	214	598	492	399
Niepełnosprawność	5	161	162	180	273	236	245
Długotrwała lub ciężka choroba	6	141	101	162	172	141	195
Bezradność w spr. opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego(ogółem)	7	86	74	64	299	289	211
Rodziny wielodzietne	8	32	24	16	143	135	94
Alkoholizm	9	44	41	36	55	48	38
Narkomania	10	5	2	5	5	2	5
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	11	9	11	19	9	11	19
Przemoc w rodzinie	12	113	11	3	283	31	8

W roku sprawozdawczym podobnie jak w latach wcześniejszych najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej były:

- ubóstwo (dochód poniżej kryterium dochodowego do 30.09.2018 r.– 514 zł/osobę w rodzinie i 634 zł dla osoby samotnie gospodarującej i od 01.10.2018 r.- 528 zł/osobę w rodzinie i 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej);
- bezrobocie;
- niepełnosprawność.

Zmniejszyła się w stosunku do poprzednich lat liczba osób korzystających z pomocy ze względu na przemoc w rodzinie.

1.1. ZADANIA ZLECONE GMINIE

Realizując zadania zleczone udzielono pomocy 48 osobom. Wydatkowano na ten cel kwotę 698 149,77 zł.

Udzielone formy pomocy z uwzględnieniem liczby świadczeniobiorców i wydatków przedstawia poniższa tabela.

<i>Formy pomocy</i>	<i>Liczba świadczeniobiorców</i>	<i>Wydatkowana kwota</i>
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	13	169 818,82 zł
Środowiskowy Dom Samopomocy	34	528 330,95 zł

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Rodzaje świadczonych specjalistycznych usług:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia
- pielęgnacja jako wspieraniu procesu leczenia
- rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu
- pomoc mieszkaniowa.

Pełny koszt jednej godziny specjalistycznych usług w 2018 roku **wynosił 36 zł.** Cenę 1 godziny specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala ośrodek pomocy społecznej, na podstawie analizy kosztów realizacji tego zadania.

W 2018r. wypracowano w środowisku **4 717,5 godziny usług.**

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez pracowników MOPS w Złotoryi. Zatrudnione są 3 osoby:

- na stanowisku pielęgniarki – 2 osoby (2 etaty);
- 1 osoba na stanowisku - starszy technik fizjoterapii (1/2 etatu).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone **13 osobom**, w tym 4 osobom świadczone również specjalistyczne usługi w zakresie rehabilitacji fizycznej:

- 4 osobom samotnym;
- 7 osobom samotnie gospodarującym;
- 2 osobie pozostającej w rodzinie.

Wysokość odpłatności za specjalistyczne usługi reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U . Nr 189, poz.1598 ze. zm.).

Zgodnie z Rozporządzeniem odpłatność za świadczone specjalistyczne usługi ustalono dla :

- 11 osób, w tym 4 osoby całkowicie zwolniono z ponoszenia ustalonej odpłatności,
- 2 osobom świadczone usługi nieodpłatnie.

Odpłatność poniesiona przez podopiecznych objętych specjalistycznymi usługami wyniosła **5.098,32 zł.**

Koszt Ośrodka poniesiony na utrzymanie specjalistycznych usług wyniósł **169.818,82 zł.**

W 2018 roku wydano ok. 200 decyzji dotyczących pomocy w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

Środowiskowy Dom Samopomocy w Złotoryi jest dziennym ośrodkiem wsparcia funkcjonującym w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotoryi dla 30 osób pełnoletnich z zaburzeniami psychicznymi- typ A, B, C:

- typ A - dla osób przewlekłe psychicznie chorych;
- typ B - dla osób upośledzonych umysłowo;
- typ C - dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Dom prowadzi działalność od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30, w tym co najmniej przez 6 godzin dziennie prowadzone są zajęcia z uczestnikami, a pozostały czas przeznacza się m.in. na czynności porządkowe, przygotowanie do zajęć czy uzupełnianie prowadzonej dokumentacji.

Zajęcia w ŚDS prowadzone są w formie indywidualnej lub grupowej w następujących pracowniach:

- pracowni rękodzieła,
- pracowni praktycznej,
- pracowni kulinarnej,
- pracowni rewalidacyjnej,
- pracowni rehabilitacyjno-ruchowej.

Realizację założonego planu wspierająco-aktywizującego osiąga się poprzez różnorodne formy zajęć dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości uczestników, które obejmują m.in.:

- terapię zajęciową,
- poradnictwo psychologiczne,
- rehabilitację ruchową,
- działania przygotowujące do podjęcia zatrudnienia przez uczestnika,
- wyżywienie w postaci gorącego posiłku przyznanego w ramach zadania własnego gminy, z którego skorzystało narastająco 14 osób. Podczas treningu kulinarnego przygotowywany był obiad dla pozostałych uczestników. Codziennie w ramach tego treningu, była możliwość skorzystania z wyżywienia w postaci śniadania.

Z usług domu korzystały narastająco 34 osoby z miasta Złotoryja zwane dalej „uczestnikami”. Dom umożliwiał także korzystanie z jego usług w formie klubowej osobom oczekującym na miejsce lub byłym uczestnikom. Z tej formy pomocy korzystała 1 osoba. Skierowanie do placówki ze względu na kategorię osób obrazuje się w następujący sposób (narastająco):

- Typ A – 19 osób,
- Typ B - 11 osób,
- Typ C – 4 osoby.

Wśród uczestników było 20 mężczyzn oraz 14 kobiet. Najmłodsza osoba miała 24 lata, najstarsza – 81 lat. Wśród uczestników były 2 osoby całkowicie ubezwłasnowolnione i 1 osoba częściowo ubezwłasnowolniona.

Za korzystanie z usług domu czterech uczestników ponosiło odpłatność. Dochód z tytułu odpłatności osób korzystających z usług domu w kwocie 5.549,73 zł odprowadzono do budżetu wojewody.

Oferta usług świadczonych przez ŚDS obejmowała:

1. Treningi funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: trening umiejętności praktycznych, trening samoobsługi w zakresie higieny i dbałości o wygląd zewnętrzny, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi oraz trening kulinarny.
2. Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, który polegał m.in. na nauce radzenia sobie z trudnymi sytuacjami międzyludzkimi, motywowaniu do funkcjonowania w oparciu o własne możliwości, kształtowaniu umiejętności współpracy i komunikowania się w grupie na zasadach partnerstwa.
3. Trening spędzania czasu wolnego, w tym udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych.
4. Poradnictwo psychologiczne – indywidualne oraz zajęcia grupowe.
5. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

6. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych w tym m.in. uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, przypominanie o przyjmowaniu leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych i reagowanie na nie.
7. Terapię ruchową w tym zajęcia w pracowni rehabilitacyjnej, gimnastyka ogólnousprawniająca oraz turystyka i rekreacja.
8. Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej, zajęcia komputerowe.
9. Gorący posiłek.
10. Opieka podczas świadczonych usług.
11. Dowożenie – w okresie od sierpnia do grudnia.

Uczestnicy w 2018 roku brali **udział w licznych spotkaniach i wyjazdach** organizowanych w ramach treningu umiejętności spędzania czasu wolnego oraz terapii ruchem m.in:

1. Integracyjny Bal Karnawałowy w Chojnowie zorganizowany przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Chojnowie – styczeń
2. Turniej Tenisa Stołowego ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Złotoryi – marzec
3. Spotkanie integracyjne oraz warsztaty ceramiczne z okazji „Dnia Kobiet” w ŚDS – marzec
4. Integracyjne warsztaty manualne pn. „Wielkanocne tradycje” w ŚDS – marzec
5. Spotkanie okolicznościowe „Śniadanie wielkanocne” w ŚDS – marzec
6. Organizacja spotkania integracyjnego pn. „Dzień Sportu” wspólnie z KSW „Shodan” z Legnicy w ogrodzie ŚDS - kwiecień
7. Udział w XXV Międzynarodowej Olimpiadzie Sprawnościowej organizowanej przez Dom Pomocy Społecznej Nieleśtno – GRAPPA Pielgrzymka – maj
8. Udział w XI Międzynarodowych Mistrzostwach Osób Niepełnosprawnych w Grillowaniu w Świerzawie - maj
9. Wyjazd do Arboretum w Wojsławicach - maj
10. Udział w korowodzie ulicami miasta z okazji „Dni Złotoryi” – maj
11. Udział w V Mistrzostwach Polski w Płukaniu Złota Osób z Niepełnosprawnością w Złotoryi – maj
12. Udział w XI Festiwalu Piosenki Osób Niepełnosprawnych Regionu Legnickiego „Piosenką Malowane” w Legnicy – czerwiec
13. Udział w II Mistrzostwach Osób Niepełnosprawnych w Grillowaniu „Ugrillowani” w Szarocinie zorganizowane przez Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Kamiennej Górze – czerwiec
14. Udział w III Powiatowych Integracyjnych Zmaganiach Osób Niepełnosprawnych w Legnickim Polu - czerwiec
15. Wyjazd na spotkanie integracyjne „Niepełnosprawni są wśród nas – Wreszcie Niepodległa” organizowane przez Zespół Ośrodków Wsparcia w Bielawie – lipiec

16. Warsztaty artystyczne „Budzik kreatywności” w ŚDS – wrzesień
17. Udział w IV Przeglądzie Kabaretowym Osób Niepełnosprawnych pt. „Żyj kolorowo” w Jaworze – wrzesień
18. Udział w konkursie malarskim dla osób niepełnosprawnych „Polska piękna niepodległa” w Chojnowie – listopad
19. Udział w spotkaniu patriotycznym pn. „Urodziny Niepodległej” zorganizowanym przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Złotoryi - listopad
20. Udział w VII Regionalnym Konkursie Karaoke dla osób niepełnosprawnych w Chojnowie - listopad
21. Organizacja i udział w III Integracyjnym Przeglądzie Twórczości Artystycznej pt. „Uskrzydleni sztuką” w Złotoryjskim Ośrodku Kultury i Rekreacji – listopad
22. Udział w festiwalu kolęd i pastorałek pn. „Choinkowe melodie” w Legnicy zorganizowanym przez Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Osób z Upośledzeniem Intelktualnym „Jutrzenka” w Legnicy – grudzień
23. Spotkanie okolicznościowe – „Spotkanie Wigilijne” w ŚDS- grudzień
24. Zajęcia karate prowadzone przez instruktora z KSW „Shodan” w Legnicy – styczeń- czerwiec

Szczególne osiągnięcia uczestników :

1. Turniej Tenisa Stołowego z Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym ze Złotoryi – indywidualnie - II i III miejsce;
2. V Mistrzostwa w Płukaniu Złota Osób Niepełnosprawnych – indywidualnie II miejsce;
3. Korowód ulicami miasta z okazji „Dni Złotoryja” – wyróżnienie za najlepsze przebranie;
4. XI Międzynarodowe Mistrzostwa Osób Niepełnosprawnych w Grillowaniu w Świerzawie – wyróżnienie za dekorację stołu;
5. III Powiatowe Integracyjne Zmagania Osób Niepełnosprawnych w Legnickim Polu – drużynowo III miejsce;
6. II Przegląd Kabaretowy w Jaworze – indywidualnie I miejsce w kategorii STAND-UP; drużynowo - I miejsce w kategorii Skecz.
7. Konkurs malarski dla osób niepełnosprawnych „Polska piękna niepodległa” w Chojnowie – wyróżnienie;
8. VII Regionalny Konkurs Karaoke dla osób niepełnosprawnych w Chojnowie – solista I miejsce oraz duet II miejsce.

Na działalność bieżącą dom otrzymał dotację w wysokości 531 530,00 zł z tego 3 199,05 zł zostało zwrócone do budżetu wojewody. 16 687,37 zł zostało przeznaczone na prace remontowe, które obejmowały remont pracowni rewalidacyjnej, rękodzieła, gabinetu kierownika (pomalowanie sal, położenie tynku strukturalnego).

Doposażono pomieszczenia i pracownie ŚDS m.in. w radioodtwarzacz, suszarkę do warzyw i owoców, tablicę sucho-ścieralną, gilotynę A3, suszarkę do włosów, słuchawki. Do celów promocyjnych wykonano wizytówki, ulotki oraz roll-up, zakupiono koszulki z logiem ŚDS. W pracowni rękodzieła oraz rewalidacyjnej wymieniono krzesła oraz stoły. Zakupiono szafy metalowe do przechowywania odzieży wierzchniej uczestników, oraz szafy metalowe gospodarcze. Na bieżąco doposażone były wszystkie pracownie w materiały niezbędne do prowadzenia treningu praktycznego.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Złotoryi osiągnął założone cele i zrealizował zadania przewidziane na rok 2018. Liczne działania pozwoliły uczestnikom pozyskać nowe oraz utrwalić nabyte wcześniej umiejętności, które przyczyniły się do poprawy jakości i zaradności funkcjonowania w życiu codziennym. Poprzez udział w oferowanych przez ośrodek zajęciach, uczestnicy czują się potrzebni, doceniani i akceptowani. W okresie sprawozdawczym nie występowały problemy w funkcjonowaniu jednostki pod względem zadań statutowych oraz płynności finansowej.

1.2. ZADANIA WŁASNE GMINY

1.2.1. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE

Na świadczenia pieniężne w 2018 r. gmina wydatkowała kwotę 1.014.271,23 zł w tym dotacja celowa do zadań własnych bieżących gminy - 954.430,95 zł.

Jako świadczenia pieniężne wypłacane były zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe i celowe specjalne.

Zasiłki okresowe otrzymało 211 rodzin/osób (o 56 rodzin/osób mniej niż w roku 2017) na łączną kwotę 441.084,28 zł (spadek o kwotę 143.557,53 zł).

Zasiłki stałe otrzymało 90 osób samotnie gospodarujących oraz 15 osób pozostających w rodzinie łącznie 105 osób. Wypłacono 1019 świadczeń na łączną kwotę 513.346,67 zł (spadek o kwotę 54.876,18 zł).

Zasiłki celowe otrzymało 251 osób/rodzin a zasiłki celowe specjalne otrzymało 11 osób. Zasiłki przyznawane były na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych m.in. na żywność, opał, odzież, leki.

Na wypłatę zasiłków celowych i celowych specjalnych wydatkowano 59.840,28 zł.

1.2.2. ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE

Poniżej przedstawione zostały świadczenia niepieniężne realizowane w roku sprawozdawczym, były to:

- **posiłki** dla naszych mieszkańców (m.in. osób w podeszłym wieku, schorowanych, niepełnosprawnych, samotnych, które własnym staraniem nie były w stanie zabezpieczyć sobie posiłku) - w ramach pomocy w naturze sfinansowano **koszty posiłków dla 51 osób na kwotę 36.932,36 zł**;
- **składki na ubezpieczenie zdrowotne** – opłacane za 86 osób i 4 członków rodzin osób pobierających zasiłek stały **na kwotę 39.328,27 zł**;
- **pogrzeb** - poniesiono koszty 2 pogrzebów **na kwotę 5.200 zł**;
- odpłatność za pobyt mieszkańca w **domu pomocy społecznej** – w DPS przebywało 9 osób. Za 8 osób częściową odpłatność ponosiła gmina, jedna rodzina osoby przebywającej w DPS refundowała koszty pobytu w całości.
Na odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej wydatkowano **kwotę 152.914,67 zł** (spadek o 5.506,81 zł).
- **usługi opiekuńcze** mają na celu zapewnienie pomocy osobom samotnym, starszym, niepełnosprawnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn są jej pozbawione, a także gdy rodzina nie jest w stanie takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują:

- pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych (robienie zakupów, sprzątanie, gotowanie, załatwianie spraw urzędowych, pranie bielizny pościelowej i osobistej);
- opiekę higieniczną (mycie, kąpanie, ubieranie, dozowanie leków dla osób chorych, zapobieganie powstawaniu odleżyn, zmiana bielizny osobistej i pościelowej, pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych);
- zaleconą przez lekarza pielęgnację;
- oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem (podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań, organizowanie spacerów, czytanie).

Wysokość odpłatności za usługi uzależniona jest od sytuacji rodzinnej osoby oraz jej dochodu lub dochodu na osobę w rodzinie.

Wysokość odpłatności reguluje Uchwała Rady Miejskiej w Złotoryi z dnia 21 listopada 2011r. Nr 0007.XIII.70. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Zgodnie z powyższą uchwałą pełny koszt jednej godziny usług opiekuńczych stanowi 2,5% najniższej emerytury.

W 2018 roku pełny koszt jednej godziny usług wynosił:

- od 2 stycznia 2018 r. do 28 lutego 2018 r. – **25,00 zł** (najniższa emeryt. 1.000 zł);
- od 1 marca 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. – **25,75 zł** (najniższa emeryt. 1.029,80 zł).

Bezpłatne usługi opiekuńcze przysługują w przypadku, gdy wysokość dochodu jest niższa od aktualnie obowiązujących kryteriów dochodowych w pomocy społecznej.

Usługi przysługują nieodpłatnie niezależnie od dochodu osobom, które ukończyły 90 lat.

W 2018 roku z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotoryi w formie usług opiekuńczych skorzystało **60 osób**, w tym;

- 15 osób samotnych;
- 39 osób samotnie gospodarujących;
- 6 osobom pozostających w rodzinie.

Usługi świadczone były w miejscu zamieszkania świadczeniobiorców przez pracowników tut. Ośrodka – **9 opiekunek ops.**

Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Złotoryi z dnia 21 listopada 2011r. Nr 0007.XIII.70 ustalono odpłatność za świadczone usługi opiekuńcze dla 39 osób, w tym :

- 34 osoby ponosiły ustaloną odpłatność,
- 5 osób zwolniono całkowicie z ponoszenia ustalonej odpłatności.

Nieodpłatnie usługi opiekuńcze przyznano 21 osobom w tym:

- 9 osobom ze względu na niski dochód;
- 12 osobom ze względu na ukończony 90 rok życia.

W 2018r. wypracowano **12.706 godzin usług opiekuńczych.**

Odpłatność poniesiona przez podopiecznych korzystających z usług opiekuńczych w 2018 r. **wyniosła 37.983,06 zł.**

Koszty poniesione przez Ośrodek na zabezpieczenie usług opiekuńczych w 2018 roku **wyniosły 357.066,90 zł**, w tym dotacja z programu OPIEKA 75+ w wysokości 24.304,98 zł.

KLUB SENIORA działa w ramach struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotoryi z siedzibą przy ul. M. Konopnickiej 22 w Złotoryi.

Klub zapewnia codzienny pobyt dla osób starszych oraz niepełnosprawnych z terenu miasta Złotoryja. Podczas pobytu w Klubie zapewnione są podstawowe świadczenia rekreacyjno- kulturalne oraz edukacyjne, a także gorący posiłek.

Codzienny pobyt, podstawowe świadczenia kulturalne i edukacyjne są bezpłatne natomiast koszt gorącego posiłku wynosił w 2018 r. 6,98 zł.

Klub świadczy swoje usługi w szczególności dla osób:

- samotnych;
- o zmniejszonej sprawności psychofizycznej;
- przebywających w złych warunkach mieszkaniowych i bytowych;
- w podeszłym wieku,

Zadaniem Klubu w ramach podstawowych świadczeń rekreacyjno-kulturalnych oraz edukacyjnych jest:

1. zapewnienie osobom starszym oraz niepełnosprawnym pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych oraz stworzenie odpowiednich warunków do przebywania oraz korzystania z wszystkich form działalności klubu,
2. inspirowanie powstawania grup wsparcia i wzmacniania więzi społecznych poprzez działania aktywizujące środowisko,
3. integracja środowiska osób starszych w zakresie działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, zdrowotnej, ekologicznej i edukacyjnej.

Klub Seniora wykonuje swoje działania przez świadczenie pomocy w zakresie:

- terapii zajęciowej grupowej i indywidualnej dla podtrzymywania kondycji psychofizycznej,
- przywracania równowagi psychofizycznej i umiejętności społecznego funkcjonowania,
- zaspokajanie potrzeb towarzyskich i rekreacyjno – kulturalnych.

Do korzystania z pobytu w Klubie uprawnione są osoby posiadające decyzję kierującą, wydaną przez osobę upoważnioną do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

W Klubie Seniora na zasadzie „otwartych drzwi” przebywali emeryci i renciści nie posiadający decyzji kierującej, jednak nie mieli prawa do gorącego posiłku.

Klub Seniora zgodnie z regulaminem świadczy usługi w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰ w dni robocze. W przypadku organizowania imprez okolicznościowych – czas pracy jest wydłużony w zależności od potrzeb.

Działalność kulturalno – oświatową i edukacyjną prowadzono w oparciu o ramowe półroczne plany pracy poszerzone o miesięczne harmonogramy zajęć, które obejmują:

- terapię pracą,
- terapię ruchem,
- terapię rozrywką,
- sztuką.

Prowadzone formy zajęciowe dają możliwość rozwijania swoich zainteresowań, umożliwiają seniorom udział w życiu społeczności lokalnej, ułatwiają nawiązywanie kontaktów międzypokoleniowych, motywują do działania w celu osiągnięcia bardziej satysfakcjonującego poziomu życia, tworzą potrzebę bycia zauważonym, przeciwdziałają bezużyteczności i zepchnięciu na margines życia społecznego, wypełniają aktywnie wolny czas.

W roku sprawozdawczym z usług w Klubie Seniora **skorzystało 39 osób.**

Odpłatność za posiłki w Klubie ponosiły wszystkie osoby, w tym:

- 100% odpłatności - 37 osób;
- 80% - 2 osoby.

W 2018 r. wydano dla uczestników **5163 posiłków**, średnio 430 miesięcznie.

W ramach podstawowych świadczeń rekreacyjno – kulturalnych oraz edukacyjnych przeprowadzono zajęcia - średnia liczba godzin w skali miesiąca około :

- zajęcia manualne - 17 godz.
- zajęcia kulinarne – 17 godz.
- zajęcia ruchowe – 7godz.
- muzykoterapia – 4 godz.
- gry i zabawy stolikowe – 8 godz.

Ponadto:

- udział w imprezach miejskich ok. 36
- prezentacje artystyczno-wokalne podczas imprez ok.45

Działalność Klubu w zakresie rekreacyjno – kulturalnym i edukacyjnym

Organizowane w ramach stałych zajęć różnorodne formy działania oraz okolicznościowe spotkania o zasięgu kameralnym i lokalnym miały na celu poprawę jakości życia seniorów poprzez propagowanie aktywności psychofizycznej oraz tworzenie okazji do wspólnych przeżyć, kształtowanie postaw szacunku i życzliwości, wzmacnianie więzi oraz integrację międzypokoleniową.

Poprzez udział w zajęciach uczestnikom umożliwiono rozwój zainteresowań, pobudzano do twórczego myślenia, rozwijano zdolności, odkrywano talenty, zdobywano nową wiedzę, dążono do wzmocnienia zdolności seniorów do samodzielnego funkcjonowania.

Myśl przewodnia działań w 2018r - „Śmiech to zdrowie”!

W w/w zakresie przeprowadzono :

1. Cykl zajęć manualnych:

Wśród seniorów dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia , które rozwijają sprawność manualną, pobudzają do myślenia, rozwijają możliwości twórcze. Zadania realizowano poprzez : wykonywanie dekoracji świątecznych, kwiatów z bibuły dla solenizantów, jubilatów, gości oraz na spotkania integracyjne – międzypokoleniowe. Na zajęciach wykonano także wiele upominków, prezentów, ozdobne kartki świąteczne z życzeniami, palmy wielkanocne, gazetki edukacyjne, zdobiono szklane naczynia, wykonywano prace ręczne z włóczki, sznurka, ceramiki, pomagano w naprawie odzieży osobistej.

Przygotowywano stroje i rekwizyty w związku z organizowanymi imprezami, występami scenicznymi. Prowadzono kronikę klubu.

2. Cykl zajęć kulinarnych:

Zajęcia ukierunkowane były na poprawę samoobsługi i podniesienie sprawności w wykonywaniu prostych prac kulinarnych. Zajęcia kształtowały nawyki higieniczne, uczyły planowania i organizacji pracy. Podczas zajęć proponowano przepisy ułatwiające przyrządzanie posiłków, pieczenie ciast. Zwracano uwagę na zasady zachowania przy stole i nakrywania stołu. Angażowano wszystkich seniorów do wspólnych prac. Zajęcia przeprowadzono po wcześniejszym zapoznaniu z obsługą sprzętu kuchennego i omówieniem zasad bezpiecznej i higienicznej pracy.

3. Zajęcia ruchowe:

Zgodnie z zasadą, że regularne ćwiczenia opóźniają procesy starzenia i dodają życia do lat stosowano różnorodne formy aktywności ruchowej. Przebywając na świeżym powietrzu czy w klubie, wykonywano ćwiczenia oddechowe, rozciągające, wzmacniające, odpężające, ćwiczone przy muzyce, preferowano taniec integracyjny.

Podczas zajęć korzystano z fachowej literatury dot. aktywności fizycznej osób w wieku senioralnym oraz wykorzystywano zestawy ćwiczeń fizykoterapeutów. Zapraszano specjalistów na pogadanki dot. zdrowego stylu życia. Klubowiczów informowano o możliwości korzystania z innych form rekreacyjno – sportowych na terenie miasta.

4. Gry i zabawy stolikowe :

Podczas zajęć zastosowano różnorodne formy usprawniania pamięci:

grano w warcaby, karty, układano puzzle, przeprowadzono zabawy rozwijające sprawność umysłową – zagadki, wykreślanki, kalambury, utrwalano przysłowia, tworzone mapy pojęciowe – ułatwiające zapamiętywanie, rozwiązywano krzyżówki, rebusy.

Na zajęciach chętnie czytano prasę, zapoznawano się na bieżąco z sytuacją w kraju i za granicą. Wymieniano poglądy i dzielono się wiedzą. Oglądano seriale telewizyjne.

5. Muzykoterapia:

Zajęcia z muzyką cieszyły się największą popularnością wśród seniorów, dostarczały wiele pozytywnych emocji, pozwalały zapomnieć o trudnościach dnia codziennego, muzyka wypełniała seniorów spokojem, wzruszeniem i wewnętrznym ładem. Organizowano w tej dziedzinie wiele spotkań z muzyką , piosenką, tańcem.

Na zajęciach z muzykoterapii słuchano muzyki, zakładano śpiewniki, uczono się tekstów piosenek, śpiewano, organizowano spotkania muzyczne. Przygotowywano seniorów do udziału w przeglądach i festiwalach piosenki. Udział w spotkaniach w sposób szczególny zachęcał seniorów do aktywności. Występy sceniczne były okazją do prezentacji swoich umiejętności artystycznych, twórczego spędzania czasu wolnego, wymiany doświadczeń oraz dostarczały wiele pozytywnych emocji.

6. Zajęcia teatralno - sceniczne: przygotowywanie okazjonalnych przedstawień teatralnych, scenek kabaretowych, recytacje, czytanie opowiadań, wzbogacanie słownictwa, nauka piosenek.

W okresie od 5- 30 listopada 2018 r. na podstawie zawartej umowy z Przychodnią Rejonową w Złotorii przeprowadzono szczepienia ochronne przeciw grypie u osób powyżej 60 roku życia. Usługą zostały objęte 144 osoby z terenu miasta Złotoria. Koszt zadania wyniósł 6.480,00 zł.

PRACA SOCJALNA

W roku sprawozdawczym miasto podzielone była na 8 rejonów opiekuńczych. Pracownicy socjalni realizowali wymienione w ustawie o pomocy społecznej zadania – oprócz wnioskowania o udzielenie pomocy dla osób i rodzin - świadczyli szeroko rozumianą pracę socjalną w 246 rodzinach, w których było 349 osób. Pracę socjalną realizowano także w oparciu o kontrakt socjalny, w tym celu z 40 świadczeniobiorcami podpisano kontrakty socjalne – były to osoby samotnie gospodarujące.

Zgodnie z ustawą praca socjalna ma na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Jest to trudny i długotrwały proces. Praca wykonywana przez pracowników socjalnych jest bardzo odpowiedzialna i wyczerpująca psychicznie.

Od pracowników socjalnych oczekuje się znajomości różnego rodzaju zagadnień, ponieważ praca socjalna to także wszelkiego rodzaju poradnictwo prawne, ekonomiczne, psychologiczne, pedagogiczne, a także pomoc w załatwieniu trudnych spraw życiowych.

Praca socjalna ma również na celu wzrost poczucia własnej wartości u naszych świadczeniobiorców, poprawę funkcjonowania rodzin poprzez budowanie właściwych relacji między członkami rodzin oraz zmniejszenie skutków zagrożenia wykluczeniem społecznym.

Prowadzona przez naszych pracowników socjalnych praca socjalna oparta była głównie na poradnictwie w zakresie poszukiwania pracy, pozyskania lub podniesienia kwalifikacji zawodowych, podjęcia zatrudnienia lub stażu. Udzielano pomocy w uzyskaniu postanowienia sądu w kwestii alimentów, ustalenia stopnia niepełnosprawności, uzyskania różnego rodzaju świadczeń pieniężnych. Motywowano naszych klientów do korzystania ze specjalistycznego wsparcia np w Punkcie Konsultacyjnym, do udziału w spotkaniach z pedagogiem terapeutą i psychologiem w tut. MOPS.

Stosowano nadzór nad sprawowaniem władzy rodzicielskiej i kierowano do sądu wnioski o wgląd w sytuację dziecka w razie ich zaniedbywania, proponowano współpracę z asystentem rodziny. Pomagano w racjonalnym gospodarowaniu środkami finansowymi i rozłożeniu na raty zadłużeń w opłatach mieszkaniowych, w złożeniu wniosku o przydział lokalu i wydanie dowodu osobistego.

Efektywność działań podejmowanych przez pracownika socjalnego jest trudno mierzalna. W wielu przypadkach o efektywności pracy z klientem świadczą drobne sukcesy osiągalne przez nich, czy też zmiana sposobu myślenia i wzrost świadomości społecznej.

Pomoc specjalistów i inne formy pomocy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie

Usługi świadczone były w siedzibie Ośrodka w okresie marzec – grudzień 2018r., były to:

- 1. Pomoc terapeutyczna dla osób i rodzin z problemem alkoholowym oraz ofiar przemocy w rodzinie** – świadczona była przez pedagoga terapeutę - skorzystały z niej 43 osoby. W 5 przypadkach była prowadzona procedura Niebieskiej Karty. Z rozmów terapeutycznych i rozmów konsultacyjno - wspierających skorzystało 37 osób. Terapia rodzinna prowadzona była z 5 rodzinami. Przeprowadzono 51 spotkań w formie indywidualnej pracy i 18 sesji terapii rodzinnej, w której m.in. uczestniczyło 4 sprawców przemocy.

Na ten cel wydatkowano kwotę 6 120,00 zł

- 2. Dyżury i działania interwencyjno-wspierające dla osób uzależnionych, współuzależnionych, ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.** Łącznie opisywana forma wsparcia dostępna była dla mieszkańców naszej gminy w 2018r. przez 54 godziny. Po pomoc na dyżury zgłosiło się 41 osób, w tym 27 osób korzystało ze świadczeń pomocy społecznej. Natomiast 14 osób na dyżury zgłosiło się poprzez uzyskaną informację o dyżurach ze środowiska. Na dyżury zgłosiło się 6 osób z rodzin, w których była prowadzona procedura Niebieskiej Karty. Dyżury prowadzone były przez pracownika tut. Ośrodka.

Na ten cel wydatkowano kwotę 3 240,00 zł

- 3. Pomoc psychologiczna dla osób i rodzin z problemami alkoholowymi oraz ofiar przemocy w rodzinie,** która świadczona była przez psychologa - skorzystały z niej 22 osoby. Łącznie przez 9 m-cy udzielono 36 godzin porad. W 5 przypadkach prowadzona była procedura Niebieskiej Karty. Koszt zadania 3.420 zł

Ponadto podczas spotkania profilaktycznego dla dzieci i rodziców zagrożonych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie, które odbyło się 27.11.2018r. zapewnione było wsparcie psychologa, który przeprowadził pogadankę z rodzicami i udzielał indywidualnych konsultacji oraz animacje dla dzieci. Koszt zadania 700 zł.

Na ten cel wydatkowano kwotę 4 120,00 zł

- 4. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie:**

- w spotkaniach indywidualnych uczestniczyły 62 osoby - w tym 38 mężczyzn i 25 kobiet,
- w zajęciach grupowych uczestniczyły 32 osoby – 15 kobiet i 17 mężczyzn, w tym 3 osoby z wdrożoną procedurą Niebieskiej Karty.

Punkt konsultacyjny prowadzony był w okresie marzec – lipiec 2018r. Umowa została rozwiązana przed zakończeniem realizacji zadania ze względu na ważny i w pełni uzasadniony interes wykonawcy.

Na ten cel wydatkowano kwotę: 3 400,00 zł

Ponadto na potrzeby prowadzenia poszczególnych form poradnictwa specjalistycznego (Punktu Konsultacyjnego, pomocy psychologicznej, pomocy terapeutycznej) na podstawie aneksu Nr WM.8135.75.2018 z dnia 22.11.2018r. do Porozumienia Nr 1/2018 z dn. 23.02.2018r. zakupiono wyposażenie w postaci krzesła, szafy na dokumenty, telefonów bezprzewodowych, materiałów biurowych tj. flipchart w zestawie z pisakami i blokiem.

Dzięki tym sprzętom i wyposażeniu polepszyły się warunki pracy osób świadczących pomoc specjalistyczną na rzecz mieszkańców naszej gminy. Sprzęty znajdują się w siedzibie MOPS przy ul. B. Chrobrego 1.

Na ten cel wydatkowano kwotę: 2 018,49 zł

Zorganizowano spotkanie profilaktyczne dla dzieci i rodziców zagrożonych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie. W spotkaniu wzięło udział 30 osób, w tym 22 dzieci z 10 rodzin. Celem spotkania było dostarczenie wiedzy z zakresu problemu alkoholowego oraz przemocy w rodzinie, poprzez pogadankę terapeutyczną psychologa oraz indywidualne konsultacje z psychologiem a także wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez wspólne spędzanie czasu, zabawę i integrację. Organizatorem spotkania był MOPS, na spotkaniu zapewniono poczęstunek.

Na ten cel wydatkowano kwotę: 759,42 zł

Zrealizowano porozumienie Nr 2/2018 z dnia 25.04.2018r. dotyczące zorganizowania wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz dla dzieci zagrożonych tym problemem. W kolonii nad morze wzięło udział 20 dzieci.

Na ten cel wydatkowano kwotę 20 000 zł.

1.3 PROGRAM WIELOLETNI „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” na lata 2014 -2020

W roku 2018 na realizację programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 -2020 otrzymaliśmy dotację celową jako wsparcie finansowe w zakresie realizacji zadania własnego określonego Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 na realizację zadań własnych gmin w wysokości 142.500 zł. Gmina na program przeznaczyła środki własne w wysokości 95.000 zł, wydatkowano **92.984,81 zł.**

Przyznane środki finansowe zostały przeznaczone na:

- posiłki - 177.576,31 zł (wzrost do roku 2017 o 10.570,01 zł).
- zasiłki celowe na zakup artykułów żywnościowych – 48.920,00 zł (spadek do roku 2017 o 8.954,52 zł);
- koszty transportu posiłków – 5.965,68 zł.

Rzeczywista liczba osób objętych programem wyniosła 380 osób (spadek do 2017 r. o 115 osób), w tym:

- dzieci do siódmego roku życia – 55,
- uczniowie do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej - 90,
- pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podst. art. 7 ustawy o pomocy społecznej - 235.

Baza żywieniowa

Dzieci i młodzież w okresie nauki korzystały z gorących posiłków (obiad dwudaniowy) w szkołach. W dwóch szkołach (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Zespół Szkół Ogólnokształcących) są kuchnie i stołówki szkolne. Dzieci uczęszczające do przedszkoli zakwalifikowane do programu miały opłacony posiłek (obiad) w przedszkolach i w żłobku z grupami przedszkolnymi.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Złotoryi funkcjonuje kuchnia, w której przygotowywane są posiłki (zupa z wkładką) wydawane w Klubie Parafialnym „Emaus” i na stołówce ŚDS oraz pełne obiady dowożone osobom chorym i niepełnosprawnym do miejsca zamieszkania.

Pomoc w formie posiłku

Z posiłków korzystało 246 osób, w tym:

- 40 dzieci do siódmego roku życia;
- 82 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;
- 124 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Wśród osób wymienionych wyżej:

- 134 osób korzystało z pełnego obiadu, w tym:
  - 40 dzieci do siódmego roku życia,
  - 82 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
  - 12 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej (osoby niepełnosprawne, którym dowożono obiady do miejsca zamieszkania);
- 112 osób korzystało z jednego dania gorącego w Klubie Parafialnym „Emaus”.

Zasiłki celowe

Zasiłki celowe - świadczenia pieniężne na zakup artykułów żywnościowych udzielono 146 osobom. Na wypłaty zasiłków celowych wydatkowano kwotę 48.920,00 zł (średnia wysokość zasiłku wyniosła 95,14 zł). Zasiłki celowe na zakup artykułów żywnościowych były przyznawane w szczególności w przypadkach konieczności stosowania diety potwierdzone zaświadczeniami lekarskimi.

2. INNE ZADANIA REALIZOWANE NA RZECZ RODZINY I MIESZKAŃCÓW MIASTA

2.1. DODATKI MIESZKANIOWE

W ramach tej formy pomocy w 2018 roku przyjęto 435 wniosków, w tym:

- rozpatrzono pozytywnie - 422,
- decyzje odmowne wydano – 12,
- w przypadku 1 wniosku umorzono postępowanie,

Dodatki mieszkaniowe wypłacono dla 273 rodzin.

Szczegółową realizację dodatków mieszkaniowych w latach 2015 – 2018 przedstawia poniższa tabela:

<i>Rok</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
<i>Przyjęte wnioski</i>	583	554	499	435
<i>Pozytywne rozpatrzone</i>	568	516	477	422
<i>Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych</i>	4. 010	3. 603	3. 189	2. 795
<i>Koszt udzielonych świadczeń</i>	733. 512	649.366,75	610.219,12	530.019,61
<i>Średnia wysokość 1 dodatku mieszkaniowego</i>	182,92	180,23	191,35	189,63

Corocznie obserwujemy spadek liczby wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego - w stosunku do roku 2017 wpłynęło o 64 wnioski mniej. Średnia kwota dodatku mieszkaniowego wynosiła 189,63 zł.

Poniżej przedstawiono udzieloną pomoc w formie dodatku mieszkaniowego na przestrzeni kilku lat biorąc pod uwagę wysokość wypłacanych dodatków oraz użytkowników mieszkań w poszczególnych zasobach.

1) Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych

<i>Kwota dodatku</i>	<i>Liczba wnioskodawców</i>			
	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
do 100 zł	71	86	59	60
101 zł i powyżej	497	438	418	362

Najwyższa grupa wnioskodawców otrzymywała dodatki od 101 zł i powyżej.

2) Użytkownicy mieszkań w poszczególnych zasobach

<i>Użytkownicy mieszkań</i>	<i>Liczba wypłaconych dodatków</i>				<i>Kwota świadczeń</i>			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
stanowiących własność gminy	2.932	2.578	2.228	1.884	544.345	472.903,19	434.710,88	364.239,89
spółdzielczych (o prawie lokatorskim lub własnościowym)	524	465	452	428	101.051	91.070,73	92.464,14	89.726,70
innych (właściciele mieszkań wykupionych, wynajem mieszkań)	554	560	509	483	88.116	85.392,83	83.044,10	76.053,02

Najliczniejszą kategorię klientów ubiegających się o przyznanie dodatku mieszkaniowego stanowili użytkownicy mieszkań stanowiących własność gminy.

2.2. DODATKI ENERGETYCZNE

Na wypłatę dodatków energetycznych gmina otrzymuje środki finansowe z budżetu państwa. Wnioski o przyznanie dodatku energetycznego złożono dla 125 gospodarstw domowych.

Wypłacono 1.053 dodatków energetycznych na łączną kwotę 14.305,51 zł.

Koszty obsługi zadania – 286,11 zł (2% wydatkowanych środków).

	<i>Miesięczna wysokość dodatku</i>		<i>Ilość świadczeń</i>	<i>Kwota</i>
	<i>Od I.2018 r. do IV.2018 r.</i>	<i>Od V 2018 r. do IV. 2019 r.</i>		
<i>Osoba samotna</i>	11,22	11,35	568	6.421,19
<i>Od 2 do 4 osób</i>	15,58	15,77	399	6.264,68

<i>Co najmniej 5 osób</i>	18,70	18,92	86	1.619,64
Ogółem			1.053	14.305,51

2.3. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ZASIŁEK DLA OPIEKUNA

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Złotoryi ustalane są uprawnienia do świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów. Prawo do zasiłków rodzinnych ustala się na okres zasiłkowy tzn. od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Średnia miesięczna liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w 2018 r. wyniosła 715.

Liczba wypłaconych świadczeń rodzinnych to 16.898 tj. o 270 więcej w porównaniu z rokiem 2017 na kw. 3.127.807,16 zł.

Zasiłki dla opiekunów wypłacono 148 razy na kwotę 79.360,00 zł.

Rodzaje udzielanych świadczeń przedstawia poniższa tabela.

<i>L.p.</i>	<i>Rodzaj świadczenia</i>	<i>Liczba świadczeń (zł)</i>	<i>Na kwotę w zł</i>
1.	Zasiłek rodzinny	7.659	860.212,62
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:	3.080	359.496,04
2.1.	urodzenia dziecka	62	44.997,17
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	126	49.175,12
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	338	65.511,14
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	438	45.743
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	882	41.748,75
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	144	10.229,02
2.7.	wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	1.090	102.091,84

3.	Świadczenia opiekuńcze	5. 701	1.498,075
3.1.	zasiłek pielęgnacyjny	5.207	822.845
3.2.	świadczenie pielęgnacyjne	461	657.670
3.3	specjalny zasiłek opiekuńczy	33	17.560
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	79	79.000,00
5.	Zasiłek dla opiekunów	148	79.360
6.	Świadczenie rodzicielskie	379	331.023,50
SUMA (1+2+3+4+5+6)		17.046	3.207.167,16

Za część osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekunów opłacane były:

- składki na ubezpieczenie społeczne (emerytalne i rentowe) na kwotę **86.874,06 zł** za 23 osoby;
- składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę **16.169,15 zł** za 17 osób.

2.4. ZALICZKA ALIMENTACYJNA

Z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych od dłużników alimentacyjnych komornik sądowy na konto Ośrodka przekazał kwotę 22.218,98zł, z której po 50% przekazano na dochód gminy i dochód budżetu państwa.

Na dzień 31 grudnia 2018 wysokość zobowiązań dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych wynosi 947.656,30 zł.

W stosunku do roku 2017 zobowiązania te zmniejszyły się o 33.044,48 zł, w tym 10.825,50 zł wygasło z powodu śmierci dłużników alimentacyjnych.

2.5. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Ośrodek realizował w roku 2018 zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W roku 2018 wypłacono 1.926 świadczeń na kwotę 673.495,95 zł.

Wysokość zobowiązań dłużników alimentacyjnych na dzień 31 grudnia 2018 roku z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi **5.875.258,20 zł**.

W stosunku do roku 2017 zobowiązania zwiększyły się o kwotę 478.043,17 zł.

Od dłużników alimentacyjnych **odzyskano 213.699,65 zł** (w 2017 była to kwota 163.461,05zł). Z powodu śmierci dłużników alimentacyjnych wygasła kwota 110.898,49 zł (w 2017r. była to kwota 235.223,32 zł).

W Ośrodku prowadzone były również postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Liczba dłużników alimentacyjnych wynosiła 409 (wzrost o 4 osoby), w tym:

- zamieszkujących na terenie miasta Złotoryja - 268 (2017 – 254)
- spoza miasta Złotoryja - 94 (2017 – 93)
- zamieszkujących poza granicami RP - 11 (2017 - 18)
- komornik nie zna adresu zamieszkania - 5 (2017 – 6)
- przebywających w Zakładach Karnych - 6 (2017 – 8)
- posiadających tylko zadłużenie z tytułu zaliczki alimentacyjnej – 25 (2017 – 26)

W ramach postępowań wobec dłużników alimentacyjnych przeprowadzono 21 wywiadów alimentacyjnych i odebrano 21 oświadczenia majątkowe.

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Złotoryi przekazano 14 informacji o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych.

Do Prokuratury Rejonowej w Złotoryi złożono 14 wniosków o ściganie przestępstwa określonego w art. 209 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku kodeks karny.

Skierowano do Starosty Powiatu Złotoryjskiego 4 wnioski o zatrzymanie prawa jazdy.

Przekazano 134 informacje komornikom sądowym o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych.

Złożono 146 wniosków do komornika sądowego o wszczęcie/przyłączenie się do egzekucji sądowej.

Wysłano 169 zawiadomień o popełnieniu przestępstwa przez dłużnika alimentacyjnego.

2.6. KOSZTY OBSŁUGI ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO I ZASIŁKU DLA OPIEKUNÓW

Koszty obsługi tych zadań finansowane są z budżetu państwa i nie mogły przekroczyć 3% wydatkowanych środków. Na postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych również gmina przeznacza środki odzyskane od dłużników.

Na obsługę tych świadczeń wydatkowano kwotę 138.886,10 zł, w tym 20.001 zł to środki własne gminy.

2.7. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE I KOSZTY OBSŁUGI

W roku 2018 na „Świadczenia wychowawcze” wydatkowano kwotę 6.716.223,67 zł, co stanowi 95,06 % zaplanowanej kwoty (w roku 2017 - 7.051.575,29 zł, spadek o 335.351,62 zł).

Koszty obsługi świadczeń wychowawczych w roku 2018 wyniosły 104.849,67 zł.

Średnia miesięczna liczba rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych w roku 2018 – 773 (w 2017 – 814, spadek o 41 rodzin).

Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych w roku 2018 wyniosła 13.265 na kwotę – 6.611.374 zł (w 2017 - 6.945.795,80 zł).

2.8. JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM” I KOSZTY OBSŁUGI

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wprowadziła od 1 stycznia 2017 r. jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,- zł.

Na realizację tego zadania w 2018 roku wydatkowano kwotę 12.371,13 zł, w tym: trzy jednorazowe świadczenia po 4.000,- zł i koszty obsługi 371,13 zł.

W 2017r. zrealizowano równe liczby i kwoty świadczeń.

Świadczenie to przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

2.9. ŚWIADCZENIE „DOBRY START”

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. wprowadzono rządowy program „Dobry start”, jest to świadczenie jednorazowe przysługujące w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

- przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia;
- przez dziecko lub osobę uczącą się 24 roku życia, w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie to przysługuje także w przypadku:

- ukończenia 20 roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20 rok życia;
- ukończenia 24 roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24 rok życia, w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności.

W przypadku dziecka biorącego udział w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, świadczenie przysługuje nie wcześniej niż od roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 7 rok życia.

Świadczenie „Dobry start” przysługuje w wysokości 300 zł.

Na realizację tego zadania w 2018 roku wydatkowano kwotę: 444.580 zł, koszty obsługi wyniosły 14.380 zł, natomiast liczba wypłaconych świadczeń w 2018 roku wyniosła 1.436 na kwotę 430.200 zł.

2.10. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Narastająco w pieczy zastępczej przebywało 33 dzieci, za które gmina ponosiła częściową odpłatność.

W roku 2018 w pieczy zastępczej zostało umieszczonych 6 nowych dzieci w tym:

- w rodzinach zastępczych – 1 dziecko;
- w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 5 dzieci.

Na pobyt 15 dzieci w rodzinach zastępczych wydatkowano kwotę **47.603,03 zł** (w 2017 r. – 43.565,84 zł).

Na pobyt 18 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wydatkowano kwotę **178.820,49 zł** (w 2017 r. - 160.104,67 zł).

Łącznie 226.423,52 zł.

Pozyskano środki finansowe z budżetu państwa- dotację celową w wysokości 17.427 zł z „**Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018**” na dofinansowanie kosztów wynagrodzenia asystenta rodziny zatrudnionego w Ośrodku na stałe (1 etat).

Wydatki na zatrudnienie asystenta rodziny pokrywane były z dwóch źródeł:

- dotacji otrzymanej w ramach programu w wysokości 17.427,00 zł,
- środków własnych gminy w wysokości 11.850,73 zł,

W roku 2018 asystent rodziny pracował z 21 rodzinami, w których wychowywało się 41 dzieci.

2.11. KARTA DUŻEJ RODZINY

Do przyznawania Karty Dużej Rodziny upoważnionych jest trzech pracowników Ośrodka (na podstawie upoważnienia Burmistrza Miasta Złotoryja).

W ramach realizacji ogólnopolskiego, rządowego programu wspierającego rodziny wielodzietne w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej także w 2018 r. wydawano Ogólnopolskie Karty Dużej Rodziny. O kartę mogą ubiegać się rodziny z min. trójką dzieci, a także rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Karta wydawana jest dożywotnio rodzicom a dzieciom do ukończenia 18 lub 25 lat w przypadku kontynuowania nauki, bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci z orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności. Osoby niepełnosprawne otrzymują kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta przyznawana jest bezpłatnie i bez względu na dochód. Wydanie duplikatu Karty jest odpłatne. Karta jest przyznawana na wniosek członka rodziny wielodzietnej posiadającego pełną zdolność do czynności prawnych.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Złotoryjscy posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą skorzystać z ulg preferencyjnych ofert także na terenie naszej gminy.

Katalog zniżek jest ogłoszony na stronie internetowej: rodzina.gov.pl. Wydając Kartę mamy obowiązek poinformować o przysługujących uprawnieniach wskazując tę stronę internetową.

Koszt realizacji programu przez gminę był finansowany ze środków budżetu państwa.

W 2018 r. wydano 81 Kart Dużej Rodziny dla 21 rodzin wielodzietnych, w tym dla 27 rodziców i 54 dzieci.

Zrealizowano 19 wniosków o Kartę Dużej Rodziny na kwotę 181,34 zł.

2.12. STYPENDIA I ZASIŁKI DLA UCZNIÓW

Corocznie spada liczba i kwota przyznanych zasiłków szkolnych. Na terenie gminy jest coraz mniejsze zainteresowanie tą formą wsparcia.

Na stypendia i zasiłki w 2018 roku wydawkowano 25.483,89 zł (w 2017 była to kwota 45.176,45 zł).

W roku sprawozdawczym rozpatrywane były wnioski o przyznanie stypendium szkolnego, które zgodnie z regulaminem wykorzystywane były na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym, m.in. na: podręczniki do nauki (w tym słowniki, zeszyty ćwiczeń), pomoce naukowe na kierunku wybranym przez ucznia, zakup obuwia i stroju sportowego.

Stypendia szkolne finansowane były z dwóch źródeł:

- dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym (80%)	20.387,11 zł
- środki własne gminy (20%)	<u>5.096,78 zł</u>
Łącznie	25.483,89 zł

W okresie od stycznia do grudnia 2018 roku stypendia wypłacono dla 39 uczniów (w 2017 – dla 63 uczniów).

Identycznie jak w 2017r. nie wpłynął ani jeden wniosek o zasiłek szkolny.

2.13. POMOC ŻYWNOŚCIOWA

W 2014 roku rozpoczęła się realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), którego Instytucją Zarządzającą jest Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Żywność wydawana była w:

1. Parafii p.w. NNMP w Złotoryi przy ul. Chopina 1a;
2. Parafii Św. Jadwigi Śląskiej przy ul. Klasztornej 18 w Złotoryi;
3. Parafii p.w. Św. Józefa Robotnika przy ul. Broniewskiego 24a w Złotoryi.

Rolą tut. Ośrodka w realizacji Podprogramu 2018 było kwalifikowanie osób i rodzin do otrzymania pomocy żywnościowej poprzez wydawanie stosownych skierowań.

Na potrzeby wdrażania podprogramu **wydano łącznie 410 skierowań dla 705 osób**. Okres ważności niniejszych skierowań to VIII.2018 r. - VI.2019 r.

Pomoc w ramach PO PŻ kierowana była do osób, które z powodu niskich dochodów nie były w stanie zapewnić sobie odpowiedniego posiłku. Wsparcie trafiało do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, spełniających przesłanki wskazane w art. 7 ustawy o pomocy społecznej (m.in. ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, sieroctwo, bezdomność, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, alkoholizm lub narkomania).

Dochód tych osób lub rodzin nie mógł przekraczać 200 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, tj. 1.268zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.028zł dla osoby w rodzinie do 30.09.2018r. i od 01.10.2018 r. – 1.402 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.056 zł dla osoby w rodzinie.

2.14. POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

Z upoważnienia Burmistrza Miasta Dyrektor Ośrodka wydaje decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Wniosek o wydanie takiej decyzji może złożyć świadczeniobiorca lub podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych w stanie nagłym.

W roku 2018 rozpatrywano 26 takich spraw i wydano 20 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

III. REMONTY I ZAKUPY INWESTYCYJNE

W roku sprawozdawczym prowadzone były prace remontowe w budynku MOPS, które poprawiły stan techniczny i wizualny naszej siedziby. Rozbudowa systemu monitoringu wpłynęła na wzrost poczucia bezpieczeństwa naszych pracowników oraz innych osób w nim przebywających.

Przeprowadzono remonty, naprawy i konserwacje, były to m.in.:

1. Wymiana stolarki okiennej w pok. 10, 20 na I piętrze siedziby Ośrodka – na ten cel wydatkowano kwotę 22.140,00 zł.
2. Wymiana wykładziny PCV na korytarzu I piętra, na schodach i półpiętrach holu oraz w pok. nr 10 – na ten cel wydatkowano kwotę 20.600,00 zł.

3. Wyremontowano trzy pomieszczenia tj. pok. nr 2,3,7 w Środowiskowym Domu Samopomocy oraz pok. nr 10 na I piętrze Ośrodka – na ten cel wydatkowano kwotę 15.152,30 zł.
4. Wykonano remont bramy wjazdowej- koszt 1.107,00 zł.

Rozbudowano system monitoringu w budynku Ośrodka (instalacja trzech kamer na każdym piętrze oraz dźwiękowego systemu alarmowego) - na ten cel wydatkowano kwotę 5.527,62 zł.

W ramach zakupów inwestycyjnych zakupiono urządzenie UTM Stormshield z 3 letnim serwisem zabezpieczające sieć komputerową – ochrona danych – koszt zakupu wyniósł 6 112,24 zł.

IV. KADRA REALIZUJĄCA ZADANIA

Według stanu na 31 grudnia 2018 roku w Ośrodku zatrudnionych było 63 pracowników. Wszyscy posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe. Pracownicy Ośrodka to osoby rzetelne, wykonują swoją pracę z dużym zaangażowaniem.

W Ośrodku zatrudnionych jest wiele osób młodych – kobiet, które w związku z zajściem w ciążę korzystają z długotrwałych zwolnień lekarskich, następnie z urlopów macierzyńskich i rodzicielskich, wykorzystują zaległe i bieżące urlopy wypoczynkowe (nieobecność pracownika ok. 2 lat). Odnotowujemy także długotrwałe absencje chorobowe wśród pozostałych pracowników, także na stanowisku kierowniczym (Dział Pomocy Środowiskowej) i stanowisku samodzielnym (Zespół ds. Asysty Rodzinnej). Sytuacje takie generują liczne braki kadrowe wśród wyspecjalizowanych pracowników i konieczność zatrudnienia nowych osób (umowy na zastępstwo). Nowi pracownicy zazwyczaj wymagają uzupełnienia wiedzy i doświadczenia, ponieważ nie posiadają umiejętności w stopniu umożliwiającym samodzielne świadczenie pracy i wymagają wsparcia przełożonych.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 16 naborów - głównie na zastępstwo za: opiekunki ops (6 os.), kucharza (1 os.), specjalistę pracy z rodziną (1 os.), pracownik socjalny (2 os.), robotnik gospodarczy (2 os.) oraz zatrudnienie jako pomoc administracyjna (2 os.) w Dziale Pomocy Środowiskowej i Sekcji Świadczeń Rodzinnych (zgodnie z umową z PUP po zakończonym stażu), do kuchni przyjęto 1 pracownika i do Klubu Seniora zatrudniono 1 osobę na stanowisko instruktora kulturalno-oświatowego (1/2 et.) i robotnika gospodarczego (1/2 et.).

W 24 szkoleniach merytorycznych, podnoszących kwalifikacje i wiedzę na zajmowanym stanowisku pracy, uczestniczyło 40 pracowników. Niektóre szkolenia częściowo finansowane były z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

W 2018 r. odnotowaliśmy 13 pracowników przebywających na długotrwałych zwolnieniach lekarskich, co stanowi 20,64 % załogi, natomiast średniorocznie na zastępstwo zatrudnionych było ~ 6 osób (5,2 etatu).

Występują duże trudności w pozyskaniu pracowników na stanowisko pracownika socjalnego i asystenta rodziny - nie ma osób chętnych do podjęcia takiej pracy oraz mających

odpowiednie wykształcenie i doświadczenie, kolejną przyczyną jest też niezadowalająca wysokość wynagrodzenia.

Większość świadczeń realizowanych w Ośrodku przyznawana jest w drodze decyzji administracyjnych. W roku 2018 wydano ponad 5 tys. decyzji administracyjnych.

V. PLANOWANE POTRZEBY DO REALIZACJI W ROKU 2019

1. Zapewnienie środków finansowych na realizację zadań.
2. Realizacja zalecenia pokontrolnego wojewody - utworzenie mieszkania chronionego.
3. Pozyskanie dodatkowych środków finansowych na zwiększenie liczby asystentów rodziny.
4. Pozyskanie dodatkowych środków finansowych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
5. Utworzenie ogrzewalni dla bezdomnych lub zabezpieczenie lokalu i utworzenie w nim całorocznej łaźni, magazynu do przechowywania odzieży dla osób potrzebujących, pralni.
6. Zapewnienie pomieszczenia do wydawania posiłków przy ul. Łąkowej.
7. Uwzględnienie środków finansowych na remonty t.j.:
  - wykonanie izolacji pionowej ściany frontowej budynku wraz z wymianą kratk ściekowych oraz uzupełnienie kostki brukowej przed budynkiem Ośrodka a także remont pokoju nr 15 na I piętrze,
  - montaż plomb kontrolnych (popękane ściany) w pok. nr 21 na II piętrze.
8. Zapewnienie środków finansowych na zakup inwestycyjny w postaci trzech klimatyzatorów do pomieszczeń znajdujących się na II piętrze budynku tj. pok. nr 21, 22, 23.

Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Złotoryi

Iwona Pawlus